

N:o 43.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående af-
söndring af jord från indragna militiebostället Bjuf
n:o 3 i Malmöhus län; gifven Stockholms slott den 18
april 1890.*

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna, nu utarrenderade fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o 3 (förr n:o 16) i Bjufs socken af Malmöhus län må till fattighustomt åt Bjufs församling för alltid upplåtas ett å en af kommissionslandtmätaren T. F. Röing år 1885 upprättad karta utmärkt jordområde om 67 ar 20 kvadratmeter, mot vilkor att församlingen dels vid nu löpande arrendeperiods utgång den 14 mars 1891 i länets ränteri såsom köpeskilling inbetalar ett belopp af 1,353 kronor 60 öre, dels ock bestrider all kostnad för bestämmande af mantal å berörda område, hvilket i likhet med försålda mindre kronoegendomar iklädes frälse natur,

samt att nämnda köpeskilling må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. Wennerberg.

*Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18
april 1890.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHJELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON OTTER,
WENNERBERG,
friherre PALMSTIERNNA,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

N:o 38.

Departementschefen, statsrådet Wennerberg anförde härefter:

»Hos Eders Kongl. Maj:t har Bjufs församling i underdånighet an-
hållit, att från utarrenderade förra fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o
3 (förr n:o 16) måtte få till fattighustomt afsöndras ett område af 67 ar
20 kvadratmeter, hvilket för närvarande till största delen innehafves af för-
samlingen för samma ändamål efter öfverenskommelse med egendomens ar-
rendator, mot erläggande på en gång af en lösesumma, beräknad efter kapi-
talisering af den afgäld, som vid en den 17 mars 1885 af kommissions-

landtmätaren T. F. Röing med biträdande gode män förrättad uppmätning af området föreslagits, eller 20 kubikfot korn för tunnland räknadt; varande vid ansökningen fogade transsumt af protokollet vid nämnda förrättning äfvensom karta öfver ifrågavarande jordområde.

Efter nådig remiss hafva underdåniga yttranden i ärendet afgifvits dels af kronofogden i orten, dels af tillförordnade domänintendenten i Malmöhus län, dels, efter församlingens hörande, af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet, dels ock af domänstyrelsen.

Kronofogden har meddelat, att den till utbrytning föreslagna jorden utgjorde boställets nordöstra del, begränsad i norr af allmän landsväg, i öster af egendomen Olstorp, i söder af Helsingborg—Hessleholms jernväg samt i vester af ett jordområde, som upptages af banvaktarestuga vid jernvägen; att brukningen af bostället ej blefve i någon mån försvårad, om afsöndringen verkställdes; att platsen, som utgjordes af åker, till jordmånen bestode af lera på sandbotten och således ej vore af bästa beskaffenhet, men likväl af medelmåttig bördighet; samt att kronofogden icke hade något att påminna mot ansökningen. Han har tillika hemställt, att afgälden för lägenheten i dess helhet måtte bestämmas till 9 hektoliter korn, som med beräkning af 7 kronor 52 öre för hektoliter, utgörande det i länets markegångstaxa för sistlidna år fastställda medelmarkegångspris, motsvarade i penningar 67 kronor 68 öre, och att således enligt nådiga cirkuläret den 6 december 1878 köpeskillingen för lägenheten måtte bestämmas till tjugu gånger detta belopp eller 1,353 kronor 60 öre, att af församlingen på en gång erläggas, när området tillträdde, hvilket, derest afsöndringen komme till stånd, ansåges lämpligast böra ske den 14 mars 1891, vid hvilken tid nu löpande arrendeperiod utginge.

Tillförordnade domänintendenten har upplyst, att å det område, som den vid ansökningen fogade kartan upptog, funnos förutom den af Bjufs församling för närvarande disponerade lägenhet tre af husmän bebodda lägenheter med en ytvidd af tillsammans omkring 9 ar, och att församlingen för den jord, densamma innehade, till arrendatorn årligen erlade 55 kronor. Emot den föreslagna afsöndringen vore icke något att anmärka, helst om den skulle omfatta hela det å kartan upptagna området, som jemte en till banvaktstuga upplåten trekant genom jernvägen redan förut vore helt och hållet afskuret från boställets öfriga egor. Det kunde emellertid ifrågasättas, om ej de tre husmännens rätt borde tagas i betraktande, då tillförordnade domänintendenten hölle troligt, att vid egendomens förestående utarrendering, derest ej afsöndringen komme till stånd, ifrågavarande personer och deras hustrur,

med anledning af nådiga brevet den 18 maj 1888, skulle få sig mot afgäld tillförsäkrad besittningsrätt till lägenheterna under sin lifstid, hvarför tillförordnade domänintendenten hemställt, huru vida icke sådan förmån kunde dem beredas, äfven om lägenheten afsöndrades, och för sådant fall föreslagit, att hvar och en skulle erlägga samma årliga afgift, som vid nyligen hållen arrendevärdering för honom bestämts. Det af kronofogden föreslagna inlösningspriset, 1,353 kronor 60 öre, syntes tillförordnade domänintendenten någorlunda motsvara lägenhetens värde; dock ansåge han, att utom lösesumman en årlig afgäld, motsvarande de på det till afsöndring afsedda området belöpande onera, borde derifrån utgå till stamhemmanet.

Bjufs församling, hörd öfver hvad som i kronofogdens och tillförordnade domänintendentens utlåtanden blifvit anfördt, har enligt protokoll vid kommunalstämma den 18 sistlidne januari förklarar, att ansökningen afsåge förvärfvande af jemväl de delar af ifrågavarande jordområde, som för närvarande brukades af husmän, och att stämman icke hade något att erinra mot den af kronofogden föreslagna köpeskillingen, men anhölle, att, derest afsöndringen medgäfves, särskildt hemmantal måtte blifva det afsöndrade området åsatt.

Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län har, då församlingen förklarar sig villig att erlägga den föreslagna köpesumman, 1,353 kronor 60 öre, hvilket belopp Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande på grund af jordmånens mindre goda beskaffenhet ansett vara fullt tillräckligt, och då genom den ifrågasatta afsöndringen brukningen af bostället icke komme att i någon mån försvåras, underdånigst hemställt, det Eders Kongl. Maj:t täcktes medgifva, att ifrågavarande lägenhet finge af församlingen inköpas mot den föreslagna köpesumman, att erläggas på en gång, med tillträdesrätt den 14 mars 1891; hvarjemte Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som med hänsyn till lägenhetens ringa areal icke ansett lämpligt, att särskildt hemmantal åsattes densamma, hemställt, att, derest köpet komme till stånd, årlig afgäld sedermera måtte i laga ordning bestämmas för lägenheten, att i kronans räkenskaper redovisas.

Domänstyrelsen erinrar till en början, hurusom Bjufs församling år 1885 gjort underdånig ansökning om rätt att tillösa sig samma område, som nu åsyftas. Fögderiförvaltningen hade då föreslagit den årliga afgälden till 30 kubikfot korn för tunnlandet, hvilken afgäld, efter förvandling i penningar, enligt det genom förordningen angående förändring af grundräntor och kronotionde den 23 juli 1869 fastställda medelmarkegångsvärde, motsvarade 48 kronor 60 öre, samt hemställt, att, då, med beräkning af denna

afgäld tjugu gånger, köpeskillingen för hela området skulle utgöra 1,321 kronor 31 öre, denna summa måtte bestämmas såsom vederlag för området. I det underdåniga utlåtande, som den 11 december 1885 afgafs af domänstyrelsen med anledning af sistnämnda ansökning, anförde domänstyrelsen, att styrelsen, lika med Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, ansåge köpeskillingen böra grundas å värdet af den utaf fögderiförvaltningen föreslagna afgäld, 30 kubikfot korn för tunnlandet, men att anledning ej syntes förefinnas att vid sättande af berörda värde frångå den förvandlingsgrund, som förut i likartade fall blifvit följd, eller senast fastställda medelmarkergångspris, hvadan och enär detta då vore 2 kronor 19 öre eller 57 öre högre än det af fögderiförvaltningen använda värde, den köpeskillig, församlingen enligt domänstyrelsens åsigt borde utgifva, med tillämpning af den i nådiga cirkuläret den 6 december 1878 omförmälda grund, utgjorde 1,786 kronor 21 öre. Församlingen förklarade sig emellertid icke kunna för ifrågavarande område erlægga högre belopp än 1,321 kronor 31 öre; och då Eders Kongl. Maj:t vid ärendets föredragning den 12 mars 1886 fann församlingens anbud oantagligt, förföll frågan.

Domänstyrelsen har nu, liksom förra gången, med afseende på det ändamål, hvarför ifrågavarande område skulle begagnas, och då det, enligt hvad upplyst blifvit, kunde utan ringaste olägenhet för brukningen af egendomen i öfrigt derifrån skiljas, tillstyrkt, att området måtte af församlingen få inlösas, hvilket domänstyrelsen anser böra ske genom erläggandet vid arrendeperiodens utgång den 14 mars 1891 af den köpeskillig, som varder bestämd. Den af myndigheterna nu förordade, af församlingen godkända lösesumman vore visserligen lägre än den, som af domänstyrelsen förut föreslagits, men med hänsyn till det prisfall å jord, som sedan dess otvifvelaktigt inträdt, har styrelsen ej något att erinra mot den nu ifrågasatta lösesummans belopp. Hvad tillförordnade domänintendenten hemstält derom, att innehafvarne af de på området befintliga tre husmanslägenheterna skulle vid öfverlåtelsen till församlingen förbehållas besittningsrätt till lägenheterna under sin och sina hustrurs lifstid mot erläggande af årlig afgäld, har domänstyrelsen ej biträdt, då ifrågavarande lägenheter tillkommit utan vederbörligt tillstånd och det ej vore sannolikt, att församlingen skulle underkasta sig en sådan inskränkning i dispositionsrätten öfver området, åtminstone ej utan väsentlig nedsättning i lösesumman. Beträffande frågan huru, i händelse afsöndringen medgäfves, förhållandet mellan det afsöndrade området och stamhemmanet i afseende på detta åliggande onera skulle ordnas, antingen för det förra borde erläggas afgäld eller, såsom församlingen hemstält, för-

delning af mantalet ega rum, har domänstyrelsen ej funnit någon olägenhet för kronan vara förenad med ett tillmötesgående af församlingens önskan i detta afseende, utan tvärt om ansett härigenom åstadkommas större reda, då efter mantalsfördelningen de särskilda delarne af hemmanet finge hvar för sig utgöra de å hvarje del belöpande onera och i kronoräkenskaperna ej behöfde debiteras särskild afgift för det försålda området; dock borde, i händelse mantalsfördelning skedde, kostnaden därför drabba församlingen, hvars andel i hemmanet emellertid syntes i likhet med försålda mindre kronoegendomar bära iklädas frälse natur. Slutligen har domänstyrelsen hemställt, att den inflytande lösesumman måtte på samma sätt som köpeskillingar för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

På grund af hvad sålunda förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o 3 (förr n:o 16) må till Bjufs församling för ofvan omförmälda ändamål för alltid upplåtas ifrågavarande jordområde om 67 ar 20 qvadratmeter, mot vilkor att församlingen dels vid nu löpande arrendeperiods utgång den 14 mars 1891 i länets ränteri såsom köpeskillning inbetalar ett belopp af 1,353 kronor 60 öre, dels ock bestrider all kostnad för bestämmande af mantal å berörda område, hvilket i likhet med försålda mindre kronoegendomar iklädes frälse-natur,

samt att nämnda köpeskillning må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

På tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af innehåll bilagan B vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Alfred Zimmerman.
